

Lieta C-304/19

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2019. gada 12. aprīlis

Iesniedzējtiesa:

Curtea de Apel Constanța (Rumānija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 29. marts

Apelācijas sūdzības iesniedzēja – prasītāja pirmajā instancē:

Ira Invest SRL

Atbildētāja apelācijas tiesvedībā un pirmajā instancē:

*Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul
Județean Tulcea*

Pamatlietas priekšmets

Prasība par *Tribunalul Tulcea* (Tulčas apgabaltiesas, Rumānija) 2018. gada 27. februāra spriedumu civillietā, ar ko tika noraidīta prasītājas pirmajā instancē ierosinātā prasība atcelt atbildētājas pirmajā instancē pieņemto lēmumu noraidīt vienotā maksājuma pieteikumu par 2016. gadu.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Pamatojoties uz LESD 267. pantu, *Curtea de Apel Constanța* (Konstancas apelācijas tiesa, Rumānija) lūdz interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1307/2013 (2013. gada 17. decembris) 4. panta 1. punkta b), c), e) un f) apakšpunktus, 21. panta 1. punktu un 32. panta 1. līdz 5. punktu.

Prejudiciālais jautājums

Vai Regulas (ES) Nr. 1307/2013 4. panta 1. punkta b), c), e) un f) apakšpunkta, 21. panta 1. punkta un 32. panta 1.-5. punkta normas ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kas pamatlietā minētajos apstākļos izslēdz lauksaimnieku no tiesībām uz maksājumu tādēļ, ka zeme ar akvakultūras platībām, kas izmantota kā aramzeme, nav uzskatāma par “lauksaimniecības zemi” šīs regulas 4. panta nozīmē?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1307[2013] (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido noteikumus par lauksaimniekiem paredzētiem tiešajiem maksājumiem, kurus veic saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas atbalsta shēmām, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 637/2008 un Padomes Regulu (EK) Nr. 73/2009, 4. panta 1. punkta b), c), e) un f) apakšpunkts, 10. pants, 21. panta 1. punkts un 32. panta 1.-5. punkti.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură (Dekrētlukums Nr. 3/2015 par maksājumu shēmu apstiprināšanu lauksaimniecībā 2015.-2020. gadam un par izmaiņām Likuma Nr. 36/1991 2. pantā par uzņēmumiem un cita veida apvienībām lauksaimniecības nozarē; turpmāk tekstā – “OUG n. 3/2015”)

2. pants

“(1) Šajā dekrētlukumā:

[..]

e) “saimniecība” ir visas lauksaimnieciskām darbībām izmantotās un lauksaimnieka apsaimniekotās vienības, kuras atrodas Rumānijas teritorijā;

f) “lauksaimnieks” ir fiziska vai juridiska persona vai fizisku vai juridisku personu grupa neatkarīgi no šādai grupai un tās locekļiem valsts tiesību aktos piešķirtā juridiskā statusa, kuras saimniecība atrodas Rumānijas teritorijā un kura veic lauksaimniecisku darbību;

[..]

n) “lauksaimniecības zeme” ir platība, ko aizņem aramzeme, ilggadīgie zālāji un pastāvīgās ganības vai ilggadīgie stādījumi;

o) “aramzeme” ir zeme, ko apstrādā kultūraugu audzēšanai, vai zeme, kas pieejama kultūraugu audzēšanai, bet ir atstāta papuvē, arī platības, kuras atstātas atmatā, neatkarīgi no tā, vai uz attiecīgās zemes ir siltumnīcas vai stacionārs vai pārvietojams segums;

[..]

r) “zemes izmantošana” ir lauksaimniecības zemes izmantošana lauksaimnieciskām darbībām lauksaimnieka rīcībā esošas saimniecības ietvaros pieteikuma iesniegšanas brīdī pieteikuma gadā”.

8. pants

“(1) Lai saņemtu 1. panta 2. punktā paredzētos tiešos maksājumus, lauksaimniekiem:

[..]

n) vienotā maksājuma pieteikuma vai tajā izdarīto izmaiņu iesniegšanas brīdī ir jāuzrāda nepieciešamie dokumenti, kas pierāda, ka lauksaimniecības zeme [..] ir viņu rīcībā, vai, ja nepieciešams, teritoriāli administratīvo vienību civilā statusa 24. pielikuma kopija. Dokumenti, kas pierāda, ka lauksaimniecībā izmantojamā zeme ir lauksaimnieka rīcībā, ir jāparaksta pirms vienotā maksājuma pieteikuma iesniegšanas un tiem jābūt derīgiem pieteikuma iesniegšanas dienā”.

Ordinul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 619/2015 pentru aprobarea criteriilor de eligibilitate, condițiilor specifice și a modului de implementare a schemelor de plăți prevăzute la articolul 1 alineatele (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, precum și a condițiilor specifice de implementare pentru măsurile compensatorii de dezvoltare rurală aplicabile pe terenurile agricole, prevăzute în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (Lauksaimniecības un lauku attīstības ministrijas Dekrēts Nr. 619/2015, ar ko apstiprina atbilstības kritērijus, īpašos nosacījumus un kārtību, kādā īsteno Dekrētlikuma Nr. 3/2015 par 1. panta 2. un 3. punktā paredzēto maksājumu shēmu apstiprināšanu lauksaimniecībā 2015.-2020. gadā un par grozījumiem Likuma Nr. 36/1991 par lauksaimniecības uzņēmumiem un cita veida apvienībām lauksaimniecībā 2. pantā, kā arī īpašos nosacījumus kompensāciju pasākumu lauku attīstībai īstenošanai, kas piemērojami lauksaimniecības zemei un paredzēti Valsts lauku attīstības programmā 2014.-2020. gadam; turpmāk: “OMADR n. 619/2015”)

5. pants

“(2) Sākot ar pieteikumu iesniegšanu par 2015. gadu, zemes likumīgu izmantošanu apliecinošie un [Aģenģia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură,

Lauksaimniecības maksājumu un intervences aģentūrai] iesniedzamie dokumenti saskaņā ar Dekrētlikuma 8. panta 1. punkta n) apakšpunktu ir dokumenti, kas attiecas uz:

- a) saimniecību, kurā tiek veikta lauksaimnieciskā darbība: sertifikācija ir jāaizpilda saskaņā ar veidlapas paraugu [...] kopā ar 2015.-2019. gada Lauksaimniecības reģistra oriģinālo lapu, kurās ir ierakstīti dati [...], apliecinātu kopiju saskaņā ar veidlapas paraugu [...] un
- b) lauksaimniekam pieejamo lauksaimniecības zemi: īpašumtiesību akta oriģināla vai citu zemes īpašumtiesības apliecinošu dokumentu vai citu dokumentu [...] apliecinātas kopijas;
- c) izmantoto lauksaimniecības zemes platību nepārprotamu identifikāciju [...].”

10. pants

“(5) Nav tiesību saņemt maksājumus par šādu zemi:

[..]

o) zemi ar akvakultūras platībām, kā noteikts *Normele tehnice de completare a registrului agricol pentru perioada 2015-2019* (Tehniskajos standartos Lauksaimniecības reģistra integrācijai 2015.-2019. gadam), kas apstiprināti ar *Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, al ministrului finanțelor publice și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 734/480/1.003/3.727/2015* (Lauksaimniecības un lauku attīstības ministra, Reģionālās attīstības un valsts pārvaldes ministra, Valsts finanšu ministra un Valsts Statistikas institūta priekšsēdētāja Dekrētu Nr. 734/480/1.003/3.727/20), 23. panta 20. punktā.”

Legea nr. 283/2015 pentru modificarea Legii nr. 82/1993 privind componirea Rezervației Biosferei “Delta Dunării” (Likums Nr. 283/2015, ar ko groza Likumu Nr. 82/1993 par Biosfēras rezervāta “Donavas delta” izveidi)

I pants

“1. Izmantošanas veida izmaiņas lauksaimniecības zemei, kas tiek izmantota kā ražojošā lauksaimniecības zeme vai kā akvakultūras platības, visā rezervāta teritorijā ir jāveic ar administratora piekrišanu un tikai balstoties uz ekspertu veiktiem tehniskajiem pētījumiem”.

II pants

“(1) Lauksaimniecībai vai akvakultūras platībām izmantotās zemes, kuras izmantošanas veids ir mainīts, īpašniekiem, nomātājiem vai koncesionāriem 12 mēnešu laikā pēc šī likuma stāšanās spēkā ar administratora piekrišanu ir

jāsagatavo ekspertu veikti tehniskie pētījumi, norādot attiecīgo lauksaimniecības vai akvakultūras platību zemes izmantošanas veidu.

(2) Zemes, kuras lietošanas veids ir mainīts bez attaisnojošiem ekspertu pētījumiem, īpašniekiem/koncesionāriem trīs gadu laikā pēc šī likuma stāšanās spēkā ir zeme jāatjauno tās sākotnējā stāvoklī [..].”

Legea fondului funciar nr.18/1991 (Likums par zemes īpašumtiesībām Nr. 18/1991) – 2. pants, kas klasificē zemi atbilstoši tās izmantošanas galamērķim un kas kategorijā “lauksaimniecībā izmantojamā zeme” cita starpā ietver “ražojošo lauksaimniecības zemi” un “akvakultūras platības”

2008. gada 5. marta *Ordonanța de promptență nr. 23 privind pescuitul și acvacultura* (Dekrētlukums Nr. 23 par zveju un akvakultūru) – 2. panta 2. punkts, kurā ir definētas “akvakultūras platības”

Īss pamatlīstas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Prasītāja pirmajā instancē *SC Ira Invest SRL* ir juridiska persona saskaņā ar Rumānijas tiesību aktiem, kuras galvenā darbība ir akvakultūra un sekundārās darbības cita starpā ir labības, pākšaugu un augu, kas ražo eļļas sēklas, rīsu, dārzeņu audzēšana un palīgdarbības augkopības kultūrām.
- 2 Prasītāja pirmajā instancē kā koncesionāre noslēdza koncesijas līgumu Nr. 30/18.03.2002. ar *Consiliul Județean Tulcea* (Tulčas provinces padomi) kā piešķirēju par zemes gabala 1344 hektāru platībā izmantošanu akvakultūrai. Ar Koncesijas līguma papildvienošanos Nr. 5/15.05.2014. puses vienojās, ka iepriekšminētā koncesijas līguma īstenošanai, koncesionārei jāveic akvakultūras kultūraugu rotācija un mainība augsnes mineralizācijai un citas noteiktās darbības saskaņā ar akvakultūras tehnoloģiju standartiem uz akvakultūras zemes 950 hektāru platībā. Akvakultūras kultūraugu rotācija un mainība ir akvakultūras platībās periodiski izmantotu tehnoloģiju sastāvdaļa, kas sastāv no akvakultūras platības vai tās daļas pagaidu atstāšanas atmatā, lai nodrošinātu augsnes ražīguma atjaunošanu, audzējot graudaugus un tehniskās kultūras.
- 3 Prasītāja pirmajā instancē iesniedza vienoto maksājuma pieteikumu Nr. TL-9639/30.05.2016. *Agentia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură* (Lauksaimniecības un lauku attīstības aģentūrai, turpmāk tekstā – “APIA”) – *Centrul Județean Tulcea* (Tulčas provinces centrā), lai iegūtu finansiālu atbalstu pieprasītajām atbalsta shēmām/pasākumiem. Pieteikumā uzņēmums paziņoja, ka kopējās lauksaimniecības zemes platība ir 757,07 hektāri un kopējā lauksaimniecībā izmantotā platība ir 757,07 hektāri.
- 4 Ar *decizia nr. 1622/27.03.2017.* (Lēmumu Nr. 1622/27.03.2017.) Tulčas APIA pēc *SC Ira Invest SRL* iesniegtā vienotā maksājuma pieteikuma administratīvās pārbaudes konstatēja vairākas nepilnības, tostarp sertifikācijas trūkumu saskaņā ar *Registrul Agricol* (turpmāk tekstā – “Lauksaimniecības reģistrs”) un *OMADR*

n. 619/2015 5. panta 2. punkta a) apakšpunkta, *OUG n. 3/2015* 6. panta un *Legea n. 283/2015* I panta 1. punkta noteikumu pārkāpumu.

- 5 *SC Ira Invest SRL* ir iesniegusi iepriekšēju sūdzību par šo administratīvo lēmumu, kas tika noraidīts ar Lēmumu Nr. 5011/08.05.2017..
- 6 Savā pirmajā instancē *Tribunalul Tulcea – Secția Contencios Administrativ și Fiscal* (Administratīvajā un nodokļu tiesvedības nodaļā) iesniegtajā prasībā prasītāja pirmajā instancē lūdza atcelt Tulčas *APIA* Lēmumu Nr. 5011/08.05.2017. un tādējādi Lēmumu Nr. 1622/27.03.2017. par vienotā maksājuma pieteikumu par 2016. gadu.
- 7 Ar spriedumu civillietā 324/27.02.2018. *Tribunalul Tulcea* noraidīja prasību par administratīvo aktu atcelšanu kā nepamatotu. Tā uzskatīja, ka noraidījuma lēmuma pieņemšanas pamatā ir Lauksaimniecības reģistram atbilstošās sertifikācijas trūkums un pierādījumu trūkums par aktīva lauksaimnieka statusu.
- 8 2018. gada 29. martā *Curtea de Apel Constanța – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal* (Otrajā civillietu palātā, kas atbildīga par administratīvo un nodokļu tiesvedību) tika iesniegta apelācijas sūdzības iesniedzējas un prasītājas pirmajā instancē *SC Ira Invest SRL* apelācijas sūdzība par *Tribunalul Tulcea* spriedumu civillietā, ar kuru tika lūgts atcelt minēto spriedumu un apmierināt apelācijas sūdzību.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 9 Apelācijas sūdzības iesniedzēja – prasītāja pirmajā instancē apgalvoja, ka Lēmums Nr. 5011/08.05.2017. ir nelikumīgs un nepamatots, jo attiecībā uz Lauksaimniecības reģistram atbilstošu sertifikāciju, Regulas Nr. 1307/2013 4. panta f) punktā ir definēts jēdziens “aramzeme” attiecībā uz zemi, par kuru lauksaimnieki var pieprasīt finansiālu atbalstu: “zeme ko apstrādā kultūraugu audzēšanai”. Tādēļ šāda sertifikācija nav nepieciešama vai katrā ziņā nav nepieciešams, lai tā pilnībā atbilstu Lauksaimniecības reģistram, jo, tieši tāpat kā prasības iesniedzējas uzņēmuma gadījumā, saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem var pastāvēt aramzeme, kas nav reģistrēta Lauksaimniecības reģistrā. Šāda secinājuma nepieciešamība rodas vēl jo vairāk tādēļ, ka no *OUG n. 3/2015* iekļautās definīcijas attiecībā uz aramzemi ir skaidrs, ka tā ir zeme, kas tiek izmantota lauksaimniecībā (bez izņēmumiem tiesību aktos).
- 10 Apelācijas sūdzības iesniedzēja – prasītāja pirmajā instancē apgalvo, ka *Legea nr. 18/1991* (Likuma Nr. 18/1991) un Lauksaimniecības reģistra mērķis ir garantēt vienotu dokumentāciju, cita starpā attiecībā uz zemes izmantošanas kategorijām, bet Regulā Nr. 1307/2013 un *OUG n. 3/2015* tiek izmantota atšķirīga klasifikācija zemei, kurai var piešķirt dotācijas.
- 11 Apelācijas sūdzības iesniedzēja – prasītāja pirmajā instancē arī norādīja, ka *OUG n. 3/2015*, kā arī citu iekšējo tiesisko aktu, kas reglamentē finansiālā atbalsta

piešķiršanu – kuros ir izmantoti jēdzieni, kas ir līdzvērtīgi Regulā Nr. 1307/2013 izmantotajiem jēdzieniem – piemērošana padarītu nebūtisku aramzemes piederību akvakultūras saimniecībai vai citai izmantošanas kategorijai, ar nosacījumu, ka zeme neapšaubāmi tiek izmantota kultūraugu audzēšanai saskaņā ar minētās regulas 4. pantu un *OUG n. 3/2015* 2. pantu.

- 12 Apelācijas sūdzības iesniedzēja – prasītāja pirmajā instancē norādīja, ka, lai iegūtu finansiālu atbalstu, ir svarīga lauksaimniecībā izmantojamās zemes apstrāde, lai iegūtu lauksaimniecisko ražu, nevis tās piederība vienai vai citai lauksaimniecības zemes kategorijai, kas noteikta ar kādu iekšējo tiesību aktu.
- 13 Savukārt atbildētāja pirmajā instancē un apelācijas tiesvedībā norādīja, ka *OUG n. 3/2015* neatkāpjas no Savienības tiesību aktiem, gluži pretēji, transponē tos valsts tiesību aktos. No neviena Savienības tiesību akta vai valsts tiesību akta neizriet, ka tiešo maksājumu veidā piešķirtais finansiālais atbalsts attiecas uz akvakultūras platībām/saimniecībām.
- 14 No *OUG n. 3/2015* 2. panta 2. punkta, 10. panta 1. punkta un *OMADR n. 619/2015* 10. panta 5. punkta o) apakšpunkta izriet, ka akvakultūras platības nepieder pie produktīvās aramzemes kategorijas un tāpēc par tām nav tiesību saņemt maksājumus.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 15 *Curtea de Apel* ir pēdējās instances tiesa šajā lietā un uzskata, ka dotajos faktiskajos apstākļos, tai ir jāiesniedz prejudiciāls jautājums Eiropas Savienības Tiesai (turpmāk – “EST”).
- 16 Izskatāmā strīda īpašie apstākļi, kas ietver faktu, ka prasītāja pirmajā instancē izmanto lauksaimniecības vajadzībām zemi, kas administratīvos reģistros iekļauta citā izmantošanas kategorijā – akvakultūras platības, – un kas tāpēc saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir nepārprotami izslēgta no finansiāla atbalsta piešķiršanas, rada īpašas šaubas par Regulas Nr. 1307/2013 32. panta 2. punkta interpretāciju.
- 17 *Curtea de Apel* atsaucas uz iepriekšējo EST judikatūru (spriedumi lietās C-422/13 *Wree* un C-684/13 *Demmer*), pamatojoties uz kuru, lai zemi kvalificētu kā atbilstošu, ir būtisks attiecīgās zemes faktiskais izmantošanas galamērķis. Taču šajā gadījumā saimniecības zeme tika izmantota kā aramzeme, lai gan bija reģistrēta kā akvakultūras platībām piederoša zeme. Savukārt piemērojamās valsts tiesību normas izslēdz akvakultūras platības no atbalsta piešķiršanas saskaņā ar šo maksājumu shēmu.
- 18 Tāpēc, ņemot vērā, ka šajā lietā pastāv arī šaubas par abu minēto spriedumu tiešu piemērojamību, ņemot vērā īpašos apstākļus, kas saistīti ar zemes reģistrāciju tādā izmantošanas kategorijā, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir izslēgta no maksājumiem, *Curtea de Apel* uzskata, ka atbilde uz šo prejudiciālo jautājumu

nav skaidri secināma no Tiesas judikatūras un ka nav secināms arī tas, ka šajā ziņā nebūtu pamatotu šaubu.

DARBBA VERSIJA